

انتشار فهرست ۱۸هزار نسخه اهدایی رهبر انقلاب به آستان قدس در سال آینده

مدیر اداره مخطوطات آستان قدس رضوی از تکمیل فهرستگان آثار اهدایی مقام معظم رهبری به این مجموعه خبر داد و گفت: فهرست تفصیلی این آثار در دست انجام است و در سال جدید منتشر می‌شود.

به گزارش باشگاه خبرنگاران پویا، مجموعه آثار اهدایی مقام معظم رهبری به آستان قدس رضوی از مرز ۱۸ هزار نسخه گذشته است. این آثار هم شامل نسخ خطی و هم شامل نسخ سنگی، کتاب‌های عکس و فاکسی میله است که گنجینه‌ای از هنر ایران اسلامی در قرون متمادی را نشان می‌دهد. علاوه بر این، حجم هدایای ایشان به مرکز موزه‌های آستان قدس رضوی به اندازه‌ای بود که از سال ۱۳۳۲ گنجینه‌های ویژه سه‌منظور نمایش هدایای رهبری ایجاد شده است.

این گنجینه شامل آثار هنری چون تابلوهای

آستان قدس رضوی

محافظت از زبان ملی

■ **معصومه طاهری**

در همه جای دنیا توجه به زبان ملی از مصادیق مهم وفای و اتحاد جوامع محسوب می‌شود؛ چرا که هر زبانی مخزنی از تاریخ، ادبیات، دانش و خرد در خود دارد که در طول سالیان سال به تدریج به آنها را درون خود گردآوری کرده است، لذا با از دست رفتن این گنجینه هویتی،

فرهنگ و تمدن مردم آن جامعه به تدریج ضعیف و فقیر می‌شود. ممکن است حوزه مورد علاقه هر یک از ما مربوط به تکنولوژی‌های مدرن باشد و تمام نیازمان را در حوزه زبان‌های قدرتمند به راحتی پیدا کنیم؛چنانچه نیازی به ملخزن دانش زبان ملی نداشته باشیم، اما به هر حال بخشی از هویت هر فرد مربوط به زبان مادری اوست که نمی‌توان آن را نادیده گرفت؛بنابراین بر مسئولان فرهنگی و آموزشی است تا با کمک رسانه‌ها بر توانمندسازی و حفاظت از زبان ملی همت بیشتری داشته باشند؛ به خصوص در دورانی که با رشد رسانه‌ها و سیلاب اطلاعات در ست و غلط افراد بیشتر در معرض خطر و از دست دادن مصادیق هویتی خود هستند به طور قطع حفظ زبان ملی نیاز به توجه بیشتری دارد.

پیش از این نیز در دیداری که مقام معظم رهبری با علمان و مسئولان آموزش و پرورش داشتند در میان صحبت‌هایشان با گلابره فرمودند:«شاید به مسئولان محترم فعلی نگفته باشم اما قبل‌ها مکرر گفته‌ام؛ این اصرار بر ترویج زبان انگلیسی در کشور ما یک کار ناسالم است. زبان خارجی را باید بلد بود، اما زبان خارجی که فقط انگلیسی نیست، زبان علم که فقط انگلیسی نیست…»

توجه به زبان ملی و بومی یک اتفاق جهانی است به خصوص کشورهایی که مدعی جهان اولی هستند نسبت به این مسئله حساسیت و توجه زیادی دارند. مثلاً اخیراً در فرانسه مسئولان فرهنگی این کشور سعی کرده‌اند تا زبان ملی فرانسه را که در معرض انقراض است حفظ کنند؛ از جمله نشریات مهمی چون فیگارو مدت‌های زیادی است که هر هفته بخشی از مطالب خود را مربوط به زبان فرانسوی تنظیم کرده است زیرا به این نتیجه رسیده که زبان فرانسوی به دلیل تهاجم بیش از اندازه لغات انگلیسی و امریکایی در حال استحاله است به همین خاطر مسئولان فرهنگی این کشور نگران تضعیف جایگاه زبان ملی فرانسه هستند، لذا از شیوه‌های مختلفی برای حفاظت از زبان ملی خود استفاده کرده‌اند چنانچه از سال ۱۹۷۰ سازمان بین‌المللی «فرانکوفونی» تأسیس شد که هدفش ترویج و حمایت از زبان و فرهنگ فرانسه بوده است. این سازمان ۵۶ کشور عضو دارد و بدین طریق

فرهنگ‌و هنر

سرویس فرهنگی ۸۸۹۸۴۶۶

در گفت‌وگوی «جوان» با مسئول خانه امریکای لاتین و فعال رسانه‌ای مطرح شد

هیسپان تی وی؛ پلی برای رسیدن به اهداف دیپلماتیک ایران در امریکای لاتین

راهم دارد، اما بیشتر به همراهی و ایجاد زمینه‌های همفکری و تفاهم مفید با مردم این منطقه به ویژه شخصیت‌های مردمی مانند مورالس افتخار می‌کند. تسلط کامل تفرشی به زبان اسپانیولی و بررسی شرایط سیاسی، اجتماعی و اقتصادی کشورهای این منطقه چنان مزیتی است که اگر ساعتی با ایشان صحبت کنید دیدگاه شما در خصوص شرایط این کشورها کاملاً دگرگون خواهد شد و صد البته می‌توانید فرصت‌های بسیاری را که در این منطقه برای ایران وجود دارد، شناسایی کنید، از این رو دیدگاه‌های این تحلیلگری می‌تواند به شناخت هیسپان تی وی، چالش‌ها و چشم‌اندازهای آن کمک کند.

بیشتر استفاده کند می‌تواند برای سال‌ها مورد توجه این کشورها باشد. البته مشکلاتی هم هست که شاید مخصوص مردم این منطقه باشد و برای پخش برنامه ابتدا باید به حل آنها پرداخت.

چه مشکلاتی را هیسپان تی وی باید حل کند تا بتواند به اهداف خود در امریکای لاتین دست یابد؟

در امریکای لاتین استفاده از ریسورهای ماهواره‌ای مرسوم نیست و مردم، شبکه‌های خارجی را از طریق سیستم کابلی دریافت می‌کنند، بنابراین باید مسیری برای آنان در نظر گرفت تا بتوانند برنامه‌های هیسپان تی وی را دریافت کنند. تصور می‌کنم هیسپان تی وی مجبور باشد با صرف هزینه از سه یا چهار شرکت مطرح در زمینه انتقال برنامه‌های تلویزیونی به صورت کابلی استفاده کند تا بتواند مهمان خانه‌های مردم باشد. در غیر اینصورت کسی نمی‌تواند هیسپان تی وی را مشاهده کند مگر اینکه آن را از طریق سایت ببیند. راهکار دیگر هم استفاده از شبکه‌های ماهواره‌ای محلی هر کشوری است تا برخی برنامه‌های هیسپان تی وی را روی آنتن شبکه‌های خود بازپخش کند. مهم‌ترین چالش فراروی هیسپان تی وی همین نوع رله کردن است. راهکار مهمی که برای جذب بیشتر مخاطب مورد توجه است جذب و به کارگیری خبرنگاران و برنامه‌سازان سرشناس در این منطقه است که به موضع و دیدگاه‌هایشان به ایران نزدیک است. اگر این همکاری بیشتر روی دهد می‌توانند ضرب نفوذ این شبکه را به شدت افزایش دهند.

چه شبکه‌هایی به این راهکار رویکرد داشته و نتیجه گرفته‌اند؟

در حال حاضر رقابت نزدیکی میان شبکه‌های خبری اسپانیایی زبان برای شکار چهره‌های خبری – تحلیلی سرشناس ملی و منطقه‌ای در کشورهای امریکای لاتین دیده می‌شود. برای مثال CNN اسپانیایی توانسته است یک خبرنگار مشهور کوبایی را با خود همراه کند که هم‌اخر به موفقیت بیشتر این شبکه در ارتباط‌گیری با اشخاص بیشتری در منطقه منجر شد. همچنین شبکه RT روسیه اوگولینگر را که وکیلی به خدمت گرفت، شخصی که به جر زبان چاوز نزدیک است و مردم به وی علاقه دارند. با این اقدامات طبیعی است که درص جذب مخاطب RT نسبت به هیسپان تی وی بالاتر باشد.

البته باز هم تأکید می‌کنم برای رسیدن به چنین جایگاهی الزاماتی هست و در این راه نباید هیسپان تی وی درازپوش باشد، بلکه باید منابع مالی و امکانات این شبکه به شدت تقویت شود تا بتواند در ماهوریت‌های خود دست باز ی داشته باشد که نتیجه این فعالیت رسانه‌ای می‌تواند برای کشور ایران بسیار مطلوب و سودآور باشد.

گاو چاه ورزنه ثبت یونسکو شود!

نوبت صبح و عصر می‌توان آبیاری کرد، با استفاده از گاو چاه‌های سنتی دیگر نیازی به مصرف آب یا گازوئیل برای موتورهای آب‌کشی نیست که برای بالا کشیدن آب از یک یا دو رأس گاو کوهان‌دار نخبستانی استفاده می‌شود. گاو یار به گاو‌ها کمک می‌کند تا بر سطح شیب‌دار یا «گاو رو» حرکت کنند و دلورا که به چرخ بسته‌شده در حالی که پراز آب‌شده است از کف چاه بالا بکشند. دستیار او نیز آب را از دلو خالی و در مسیر مزرعه هدایت می‌کند. حاج ابراهیم می‌گوید: این گاو‌ها به من عادت کرده‌اند که اگر برایشان آواز نخوانم از چاه آب نمی‌کشند! او ایباتی عامیانه از قدیم را برای گاو‌های خود می‌خواند تا آواز او به حرکت درآیند. اشعار فولکلوریک برای او اینگونه‌اند: «دوسه‌روزه که بوی گل نیمود/ صدای چهچه بلبل نیمود/ بریم از نوبت صبح و عصر می‌توان آبیاری کرد، با فرصت بیافریند؛بنابراین از جابلند شدند و به دنبال آب‌کشان رفتند که نیازمند آب فراوان نباشند. پرورش شتر، بوقلمون، شترمرغ و کشت زعفران و از سوسوی، ایجاد جاذبه‌های گردشگری و تبدیل خانه‌های قدیمی به مهمانسرا در حاشیه کویر و شن نوردی از کار آفرینی‌هایی بود که توانست این منطقه از کشور را همچنان پویا نگه دارد. قنوات به حال خود رهاشده پاک‌سازی و همه آنچه قابل بهره‌ربری بود تعمیر و ترمیم گردید، اما بااین‌حال حاج ابراهیم عیدری، پیرمرد ۶۰ ساله ورزنه‌ای یک حلقه گاو چاه از رده خارج شده را بازسازی و به یک فرصت طلایی برای جذب گردشگران تبدیل نمود که با این روش سنتی روزانه ۳ هزار مترمربع از زمین‌های کشاورزی را در

صحبت از شبکه هیسپان تی وی که می‌شود، نخستین سؤال همیشه این است که اصولاً چرا باید شبکه‌ای برای مردم اسپانیایی زبان داشته باشیم و راه‌اندازی چنین شبکه‌ای چه امتیازاتی در آوردگاه رسانه‌ای جهان امروز برای ما به عنوان جمهوری اسلامی ایران به ارمان می‌آورده که شش سال پیش در دستور کار دستگاه رسانه‌ای کشور قرار گرفته است؟

وجود هیسپان تی وی غنیمت است، چراکه می‌تواند به انتقال واقعیت‌های منطقه خاورمیانه در امریکای لاتین بپردازد. به نظر من تأسیس شبکه اسپانیایی، ضعف جدی ما در دیپلماسی عمومی را تبدیل به موضع قوت کرده است.

مطلع هستمید که مردم امریکای لاتین کمبود در دسترسی به اخبار و اطلاعات ندارند و حتی شبکه‌های مانند CNN اسپانیایی ۲۴ ساعته به پخش اخبار به زبان آنان مشغول است، اما آنچه ایران می‌تواند با شبکه‌ای مانند هیسپان تی‌وی انجام دهد این است که دیدگاه‌های خود را در خصوص تحولات خاورمیانه به مردم کشورهای امریکای لاتین منتقل کند. برای مثال انعکاس اخبار سوریه و جنگ جهانی دوم به این سو، بسیاری از واژگان انگلوساکسونی وارد زبان فرانسه شده‌اند.

لغت‌اتی مانند cool، fast-food، t-shirt، Parking و week-end که مدت‌هاست بخشی از زبان روزمره مردم این کشور شده‌اند و حتی در فرهنگ لغت زبان فرانسه هم جای خود را پیدا کرده‌اند! به همین خاطر فرانسه خود را پرروان‌اکنش در سال ۱۹۹۴ ضمن اقدامات به عنوان پیشگام در ارتقاء فرهنگ و آموزش چندین نفر را برای موزیک فرانسوی در ارتباطات جمعی تعیین کرد. به این ترتیب باید در رادیو حداقل ۴۰ درصد موزیک به زبان فرانسه پخش شود.

فراموش نکنیم زبان فارسی هم آینه هویت ما ایرانیان در ایران و جهان است و نباید در حفظ و مراقبت و سالم نگاه‌داشتن آن کوتاهی کنیم. زبان پرطرفیت و شیرینی که توانسته است بخش عظیمی از سرزمین‌های جهان را تحت نفوذ معنوی خود قرار دهد و برای ملت‌ها، فرهنگ و دین و معرفت به ارمان آورد؛ چنانچه امروز بیشتر سرر در‌های ادارات و مغازه‌ها در کشورهای هند و پاکستان هنوز هم با زبان فارسی است.

زبان شیرین فارسی مجموعه‌ای ارزشمند شامل پارسی باستان، کتیبه‌ها و سنگ‌نوشته‌های قدیمی با خطوط میخی و فارسی میانه یا فارسی دری با سنگ‌نوشته‌های خطوط پهلوی و از سوسوی دیگر الهام‌گرفته از فرهنگ بعد از اسلام، همه‌جا بهترین سرمایه ملی و هویت ما ایرانیان است. این امانت گرانبها، میراثی است که سینه‌به‌سینه و نسل‌به‌نسل پس از طی دوران سختی چون حمله و تسلط اقوام مهاجم و بیگانه به دست ما رسیده است و اهمیت آن زمانی بیشتر می‌شود که حماسه‌سرای بزرگ حکیم ابوالقاسم فردوسی عجم را با آن بها داده و قدر و قیمت بخشاید است و می‌گوید: کسی رنج بر دم در این سال سی / عجم زنده کرد بدین پارسی

«**رؤیای بعد از ظهر**»

یک کتاب نوجوانانه از انقلاب

خورشاهیان در اهمیت جایگاه کتاب «رؤیای بعد از ظهر» گفت: این کتاب را اقرار است به یک نوجوان بدبیم تا بداند چرا انقلاب کردیم.

مراسم رونمایی از کتاب «رؤیای بعد از ظهر» به نوبسندگی نیلوفر مالک با حضور مصطفی خُرمان، عضو هیئت مدیره انجمن نویسندگان کودک و نوجوان، هادی خورشاهیان، نویسنده و منتقد و جمعی از نویسندگان ادبیات حماسی در خبرگزاری تسنیم برگزار شد.

در این نشست سلسرا عرفانی، کارشناس ادبی و دبیر کانون نویسندگان بانوی فرهنگ با بیان اینکه کانون بانوی فرهنگ با هدف هم‌اندیشی و هم‌افزایی بانوان نویسنده شکل گرفت، گفت: این کانون در طول یک سال تأسیس خود دوره‌های آموزشی متعددی از جمله داستان‌نویسی و نیز نشست‌های نقد و بررسی کتاب برگزار کرده است.

وی افزود: کتاب «رؤیای بعد از ظهر» به نوبسندگی خاتم نیلوفر مالک جایزه ادبی انقلاب اسلامی را گرفته است، اما از آنجایی که رسالت خود را پشتیبانی و حمایت از آثار انقلابی و دفاع مقدس می‌دانیم، افتخار داشتیم نشستی برای معرفی این کتاب برگزار و از آن رونمایی کنیم.

در ادامه این نشست خورشاهیان در اهمیت جایگاه کتاب «رؤیای بعد از ظهر» گفت: کتابی قبلاً مطالعه کرده به نام «شب هول» به نوبسندگی هرمز شهدادی که قبل از انقلاب نوشته بود. ایشان طرفدار نظام و انقلاب هم نبود. من در آثارم برای آنکه بخوام وضعیت بد قبل از انقلاب را توصیف کنم، بارها به این کتاب رجاع داده‌ام. وقتی ایسن کتاب را می‌خوانید متوجه خواهید شد جامعه از لحاظ اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و نظامی چه وضعیت اسفباری داشته است و می‌فهمیم چرا باید انقلاب می‌شد. حالا «رؤیای بعد از ظهر» هم قرار است چنین کاری کند، یعنی این کتاب را قرار است به یک نوجوان بدبیم تا بداند چرا انقلاب کردیم.

وی شرح و بسط مقدمه وقایع را از مواردی شمرد که در این داستان مراعات نشده است و در این باره بیان داشت: در کتاب «رؤیای بعد از ظهر» نویسنده تقریباً ناگهان وارد ماجرا شده است. این در حالی است که می‌توانست مقدمات آن را بیشتر کند. شخصی مثل ویکتور هوگو برای اینکه انقلاب کبیر فرانسه را روایت کند، هزار و ۵۰۰ صفحه اختصاص به مقدمه می‌کند، لذا برای مردم این سرزمین ماندگار می‌شود. همچنین در توضیح برخی داستان‌های این کتاب نیاز بود وقت و مطلب بیشتری صرف می‌شد.

■ **ایده و خوشخوانی از محسنات کتاب**

در ادامه این مراسم مصطفی خُرمان ضمن تشکر از نویسنده کتاب «رؤیای بعد از ظهر» گفت: داستان خوبی برای این کتاب انتخاب شده بود و ایده خیلی خوبی هم داشت. هر چند از این ایده استفاده‌های متفاوتی شده بود، اما در هر صورت مناسب بود. مثلاً یک نفر از این دوره با ۳۰ سال گذشته می‌رود و وقایع آن سال‌ها را با یک نگاه جدید روایت می‌کند. این روایده خوبی محسوب می‌شود. همانطور که دوستان اشاره کردند، داستان خوشخوانی هم دارد، یعنی خواننده خیلی راحت با آن ارتباط برقرار می‌کند و راحت آن را می‌خواند. این مورد جز محسنات یک کتاب است. حتماً هم به این دلایل کتاب برگزیده انتخاب شده است.

وی افزود: رویایتی داستان با یک روش ساده به گونه‌ای که خواننده بفهمد منظور نویسنده چیست، مورد پسند است. کتاب «رؤیای بعد از ظهر» داستان را خیلی راحت و ساده روایت کرده بود.

■ **خلاصه‌نویسی وقایع**

ایسن دانش‌آموخته رشته ادبیات فارسی موزنویسی را یکی از نقدهای وارد بر این کتاب معرفی و بیان کرد؛ شایسته بود «رؤیای بعد از ظهر» خیلی مفصل‌تر از این نوشته می‌شد. مطالب خیلی تلگرافی و موزج مطرح شده است در حالی که می‌توانست شرح و بسط بیشتری داشته باشد، زیرا ما در باره وقایع انقلاب به ندرت کتاب جذاب داریم. مثل کتبی که درباره جنگ تحمیلی است. یک عده فکر می‌کنند چون در باره جنگ نوشته می‌شود، ۵۰ درصد داستان در آمد است، یعنی یک نفر به جبهه می‌رود و جنگ می‌کند و تمام می‌شود، اما شیوه بیان و جذابیت‌بخشی به داستان شرط است.

عضو هیئت مدیره انجمن نویسندگان کودک و نوجوان با بیان اینکه کتاب «رؤیای بعد از ظهر» می‌توانست یک رمان باشد و مورد توجه نوجوانان و جوانان هم قرار گیرد، افزود: اینکه داستان درباره شهری غیر از تهران یعنی مشهد بود برایم جالب توجه بود. خاطرم نیست داستانی درباره انقلاب مربوط به شهر مشهد خوانده باشم، بنابراین چون سوزه‌ها خوب انتخاب شده بود، می‌توانست بسط‌تر توضیح داده شود.